

LAKIALOITE 48/2010 vp

Laki rikoslain 20 luvun 6 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Julkisuudessa on toistuvasti uutisia pedofiilien tekemistä rikoksista. Vuonna 2008 lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä tuomittiin lähes 300 ja törkeästä lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä 38 henkilöä. Monessa tapauksessa on kyse rikoksenuusijasta.

Lapsiin kohdistuneet seksuaalirikokset ovat poikkeuksetta tekoja, joilla on kauaskantoiset seuraukset uhrin elämään. Rikoksen kohteeksi joutunut lapsi kantaa vaikeita ja tuskallisia muistoja läpi elämänsä ja joutuu usein läpikäymään vuosien terapian pystyäkseen jatkamaan normaalia elämää edes jollain tavalla. Pedofilia on yksi vakavimmista rikoksista. Tähän rikokseen syyllistyneiden riski uusien tekonsa on korkea.

Kansalaisten oikeustaju puoltaa väkivaltarikoksiin ja erityisesti pedofiliaan syyllistyneille nykyistä ankarampia ja pidempiä rangaistuksia. Jo tällä hetkellä laki mahdollistaa selvästi nykyistä tuomiokäytäntöä kovemmat rangaistukset. Kyse on siitä, miten tuomioistuimet lakia soveltavat. Oikeusjärjestelmämme toimii myös kaavamaisesti. Yleensä vankeusrangaistukseen tuomittu henkilö ensikertalaisena pääsee ehdonalaiseen vapauteen kärsittyään puolet vankeusrangaistuksestaan ja monesti myös rikoksenuusijat kahden kolmasosan vankeusajan jälkeen.

Pedofiilien käyttäytymistä on tutkittu paljon, ja tutkijat ovat yhtä mieltä siitä, että pedofilia on taipumus, josta on vaikea päästä eroon. Pelkällä vankeusrangaistuksella ilman psykiatrista hoitoa ei ole ollut toivottua vaikutusta pedofiilari-

kollisen käyttäytymiseen. Tuomioiden ollessa verraten lyhyitä vankeuden aikana ei saavuteta kovinkaan hyviä hoitotuloksia.

Psykiatrisen vankisairaalan vastaava ylilääkäri Hannu Lauerma nosti esille sen, että toistuvasti seksuaalirikoksiin syyllistyneiden lääkehoitoa tulisi kokeilla Suomessa. Hän arvioi, että pienen, toistuvasti pedofiilisiin rikoksiin syyllistyneen joukon lääkehoito saattaisi olla kokonaisvaikutuksiltaan myönteinen.

Muualla maailmalla pedofiilien pitkistä hoidoista on saatu hyviä kokemuksia, vaikkakaan minkään hoidon tulokset eivät ole sataprosenttisia. Esimerkkejä pedofiilien kemiallisesta hoidosta löytyy. Laki pedofiiliasta tuomittujen rikollisten pakollisesta kemiallisesta kastroatiosta tuli voimaan Puolassa vastikään. Sen mukaan tuomioistuimien voi määrätä kenet tahansa inestistä tai alle 15-vuotiaan raiskauksesta tuomitun "käymään läpi lääketieteellisen ja psykologisen terapian seksuaalisen halukkuuden vähentämiseksi" vankilajakson jälkeen. Tuomioistuimen täytyy ottaa huomioon psykiatrien, seksologien ja psykologien mielipiteet päätöstä tehdessään. Myös seksuaalirikoksista langetettavia tuomioita on pidennetty Puolassa.

Jotta pystyisimme suojelemaan lapsia pedofiilialta, pitäisi olla mahdollisuuksia velvoittaa rikokseen syyllistynyt henkilö pitkäaikaiseen seurantaan ja hoitoon rangaistuksen suorittamisen jälkeen. Hoito voitaisiin lopettaa vasta, kun asiantuntijat voisivat todeta henkilön pysyvästi muuttaneen käyttäytymistään ja päässeensä eroon

rikolliseen käyttäytymiseen johtavasta sairaudesta. Vaikkakin hoito edellyttää pitkäkestoisuutta ja jatkuvuutta ja hoidon kustannukset ovat korkeat, jo yhdenkin lapsen pelastaminen pedofiilin uhriksi joutumiselta on riittävä peruste hoitojärjestelmän luomiselle. Tällaisten rikosten uhrien määrä on saatava minimoitua. Tämän ta-

voitteen saavuttamiseksi on tehtävä kaikki mahdollinen. Tinkimättömän tärkeää on se, että tällaiset teot voidaan estää.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 20 luvun 6 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään rikoslain (39/1889) 20 luvun 6 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 563/1998, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, ja 7 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 563/1998, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

20 luku

Seksuaalirikoksista

6 §

Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö

— — — — —
Lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä voidaan tuomita seksuaaliset halut poistavaan pakkohoitoon terveystieteiden ja oikeuslaitoksen yhteisen harkinnan mukaisesti. Pakkohoitoa jatketaan niin kauan kuin viranomaiset ja asiantuntijat toteavat rangaistun henkilön parantuneeksi.
— — — — —

7 §

Törkeä lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö

— — — — —
Lapsen törkeästä seksuaalisesta hyväksikäytöstä voidaan tuomita seksuaaliset halut poistavaan pakkohoitoon terveystieteiden ja oikeuslaitoksen yhteisen harkinnan mukaisesti. Pakkohoitoa jatketaan niin kauan kuin viranomaiset ja asiantuntijat toteavat rangaistun henkilön parantuneeksi.
— — — — —

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 24 päivänä kesäkuuta 2010

Pertti Hemmilä /kok